

speciale conjunctionem & propinquitatem, tum cum patre adoptivo, tum cum aliis personis, eidem patri propinquis.

- 281 Dixi II. *ex legitima adoptione contracta*. Ubi ex Lib. III. *tratt. de Person. Reb. ac Jurib. Eccl. p. 1. cap. 1. num. 82.* sciendum, adoptionem aliam in specie sic dici, aliam vocari arrogationem. Adoptio in specie est actus, quò filiusfamilias seu homo patriæ potestati subiectus ab alio in filium assumitur, ita, ut adoptantis potestati quidem non subiciatur, jus tamen ab intestato succedendi acquirat.
- 282 Arrogatio est actus, quò paterfamilias sive homo sui juris ab alio in filium assumitur, & illius potestati patriæ subicitur. Et hanc posteriorem adoptionem seu arrogationem ad inducendam cognationem legalem requirit, nec priorem sufficere, cum Innocentio, Canisio ad *cap. un. de Cognat. Leg.* P. König ad *cit. tit. de Cognat. Leg. num. 9.* verosimilius adstruunt Sanchez *lib. 7. disp. 63. n. 9.* P. Engel ad *cit. tit. n. 3.* P. Pirhing *ibid. n. 4.* P. Wiestner *num. 10.* P. Wex de *Sponsal. p. 2. contr. 4.* Reverendiss. DD. Guetrather *Instit. Jur. Can. lib. 2. tit. 13. n. 7.* Ratio est: quia textus Civiles, de legali cognatione loquentes, loquuntur de tali adoptione, per quam adoptatus transfertur in familiam adoptantis, ejus potestati subicitur, & jus filiationis acquirit. Vid. §. *ergo non 1. §. inter eas 2. Instit.*

de Nupt. l. *adoptivus 14. §. 1. l. per adoptionem 17. in princ. & §. 1. l. quin etiam 55. §. 1. ff. de R. N.* Textus autem Canonici, cum adoptionem pro adstruenda cognatione recipiant in sensu Juris Civilis per *cap. ita diligere 1. cap. per adoptionem 6. XXX. q. 3.* utique non aliam, quam arrogationem admittunt. Ratio potestati assignari: quia, si quis arrogetur, & alteri familia inseratur, propter cohabitationem in eadem domo & promiscuum rerum juriunq; commercium, magis est incidentiæ periculo subiectus, quam alius, qui simpliciter adoptatus, & eidem familiae nunquam incorporatus est: unde, ad tollendum periculum, Impedimentum cognationis inter solas personas, per arrogationem sibi invicem conjunctas, statutum est.

Alterius sententiæ Fautores sunt Panormi-
tan. ad *cap. un. d. t. n. 5.* Gonzalez *ibid. n. 10.* Covarruv. in *4. Decret. p. 2. cap. 6. §. 5. n. 20.* Clericat. de *Sacram. Matrim. decis. 28. n. 27. & seq.* P. Reiffensuel ad *cit. tit. n. 10.* Ratio tamen, quâ nituntur, quòd Jura loquantur generaliter de adoptione, *ex num. 283.* enervata manet.

Dixi III. *divinens Matrimonium inter perso-*
nas propinquas: non quidem ex Jure Naturali, sed humano, partim Civili, partim Ecclesiastico. Clericat. *d. decis. n. 18.* Quenam sint illæ personæ? statim in §. *seq.* explicabitur.

§. II.

Inter quas personas Cognatio Legalis Matrimonium dirimat?

- 288 Cognatio Legalis dirimit Matrimonium inter personas triplicis ordinis & classis. In primo ponuntur, qui sibi parentum & liberorum sunt locò, puta adoptans & adoptatus unâ cum cæteris ex eo descendentibus filiis, naturalibus & legitimis simul, inter quos Matrimonium consistere nequit §. *ergo non 1. Instit. de Nupt. l. quin etiam 55. in pr. ff. de R. N.* In secundo constituuntur liberi adoptantis, naturales simul & legitimi, nec non liberi adoptivi seu legitimi tantum: contrahunt enim inter se fraternitatem, & Matrimonium contrahere non possunt *cap. un. de Cognat. Leg. l. 1. per adoptionem 17. in pr. ff. de R. N.* In tertio sunt affines, videlicet uxor patris adoptivi, quæ liberis adoptivis est noverca locò l. *adoptivus 14. in pr. ff. d. t. item uxor filii adoptivi, quæ patri adoptanti est instar nuris d. l. adoptivus 14. §. 1. item mater vel matertera adoptantis, quæ parentum vice habentur §. *item amicum 5. Instit. de Nupt. l. quin etiam 55. §. 1. ff. de R. N.* proindeque Matrimonium inter tales affines & adoptivum filium non valet ex citatis textibus.*
- 291 Nec impedit, quòd de Jure Canonico alia prohibitio non reperitur expressa, quam inter adoptantem & adoptatum, inter filium vel filiam naturalem adoptantis & filium vel filiam adoptivam *cap. ita diligere 1. XXX. q. 3.*

Nam Leges 292
Civiles in materia cognationis legalis generaliter receptæ videntur à Jure Canonico tam in *cit. cap. ita diligere 1.* quàm in rubrica de *Cognatione Legalis.* Panormi ad *canon. rubr. num. 1.* P. Engel ad *tit. cit. n. 5.* P. Wiestner *ibid. n. 7.*

Quæres I. an, si liberi diversorum parentum ab uno adoptentur, Matrimonium inter se contrahere valeant? Ratio quærendi est: quia sunt liberi ejusdem patris; adeoque legalem inter se confraternitatem habent. Verùm Resp. affirmativè. Sanchez *cit. disput. 63. 294 num. 28.* Zoëf. ad *cit. tit. n. 6.* P. Engel *ibid. num. 5.* Ratio est: quia deficit textus, sine quo Impedimenta Matrimonii, tanquam odiosa, & libertati naturali præjudicialia, statui non debent; ne quidem, si ratio paritatis concurrat. Ut eapropter ulteriori responsione ad rationem quærendi opus non sit.

Quæres II. utrum liberi per unionem pro-
lium specialem cognationem contrahant? Resp. cum P. Engel *d. l. nupt. 7. negativè.* Ratio est: quia unio prolium non operatur potestatem patriam, sed tantum inducit æqualitatem successiois inter liberos. Unde non magis efficit cognationem legalem, quam adoptio in specie.

§. III.

§. III.

Quomodo tollatur Impedimentum Cognationis Legalis?

- 296 Impedimentum cognationis legalis in primo & tertio ordine perpetuum est, duratque, licet adoptio per emancipationem aut mortem adoptivi patris sublata fuerit §. *ergo non 1. Instit. de Nupt. l. adoptivus 14. §. 1. & l. 297 quin etiam 55. in pr. ff. de R. N.* Excipitur in ead. l. §. 1. mater & matertera patris adoptantis, cum quibus filius adoptivus, solutæ adoptione, Matrimonium contrahere non prohibetur.
- 298 In secundo ordine cognationis Impedimentum diutius non durat, quam adoptio:

idcirco, si pater adoptivus velit, ut filius naturalis cum filia adoptiva Matrimonium ineat, ipsemet obstaculum removeat, & filium aut filiam emancipare potest *cap. per adoptionem 6. XXX. q. 3. cap. un. de Cognat. Leg.* Quantum ad dispensationem, ex Vincentio de Justis de *dispensat. Matrim. lib. 2. cap. 6. n. 51. & seqq.* tradit Clericatus *cit. decis. 24. sub n. 32.* eam rariùs in hoc Impedimento peti; addit Magnif. D. P. König ad *cit. tit. n. ult.* eam in primo & tertio ordine non nisi ex gravi causa & difficillimè concedi.

CAPUT IV.

De Impedimento Criminis.

Impedimentum Criminis non est unius generis. Aliud enim vocatur *Crimen* in specie, & comprehendit Adulterium ac Conjugicidium. Aliud crimen dicitur *Vis* aut *Raptus*. Quodlibet autem ex hisce criminibus tantæ est considerationis, ut specialem sibi tractationem vindicet.

SECTIO I.

De Impedimento Criminis ex Adulterio & Conjugicidio.

SUMMARIA.

1. Describitur adulterium, quatenus sine conjugicidio Matrimonium dirimit.
2. Dirimit autem inter solas personas complicæ.
3. Quæ adulterium perfectum: 4. Et formale committunt.
5. & seqq. Cum vera & seria promissione Matrimonii.
10. Vel de presenti.
11. Vel in futurum, post obitum conjugis, contrahendi.
12. Describitur, quatenus conjugicidium absque adulterio Matrimonium dirimit.
13. & seqq. Dirimit autem inter solas personas complicæ.
16. Quæ sibi Matrimonium promittunt.

17. & seqq. Et alium conjugem occidunt.

20. Describitur adulterium & conjugicidium, quatenus conjunctivè Matrimonium dirimit.

21. & seqq. Enumerantur requisita.

26. & seqq. Impedimentum criminis vim dirimendi habet ex Jure Ecclesiastico.

28. Dicitur infideles non stringit.

29. Bene tamen fidelem & infidelem.

30. Agitur de illius dispensatione.

31. Ostenditur, hoc Impedimentum etiam ab ignorantibus incurri.

32. Deciditur, quòd Sponsalia viri sine legitimo conjugæ non non valent.

§. I.

De Adulterio sine Conjugicidio.

- Impedimentum Criminis, quod oritur ex adulterio sine conjugicidio, est inhabilitas Matrimonii inter personas complicæ, quæ adulterium perfectum & formale committunt, cum vera & seria promissione Matrimonii, vel de presenti, vel in futurum, post obitum conjugis, contrahendi.
- Dixi I. *inhabilitas Matrimonii inter personas complicæ.* Nam adulterium personas adulteras absolute non reddit inhabiles, sed tantum respectivè, videlicet ad Matrimonium inter se invicem, non autem cum personis aliis contrahendum per *cap. ex literarum 4. De 10 P. SCHMIEB JURISPR. CAN. CIV. TOM. III.*

qui duxit in Matrimonium quam polleat per adulterium, quatenus spe conjugii, inter adulteros præstita, fides & amor conjugalis majori cum certitudine & sinceritate propageatur. Gonzalez ad *cap. ult. d. t. n. 5. in fin.*

Dixi II. *qua adulterium perfectum.* Si adulterium fuerit imperfectum ex defectu copulæ, ad proli generationem idoneæ, non causat Impedimentum *arg. cit. cap. ult.* quia in similibus materiis dispositiones odiosas debemus accipere cum effectu & rei proprietate. Panormitan. ad *cit. cap. n. 6.* Sanchez *lib. 7. disp. 79. n. 2. in fin.*

4 Dixi III. *formale committunt.* Per adulterium formale intelligitur præcognitio adulterii ex parte utriusque personæ delinquentis: etenim, si femina soluta v. g. cum viro uxorato congreduatur, nec sciat, quod uxorus sit, adulterium ex parte illius est solum materiale, nec sufficiens ad Impedimentum introducendum *cap. propositum 1. cap. significavit 2. cap. veniens 7. d. 1. Sanchez d. l. n. 31.*

Dixi IV. *cum vera & seria promissione Matrimonii.* Debet itaque promissio Matrimonii adulterio accedere *cap. significasti 6. cap. ult. de eo qui duxit in Matrim.* Non obstante textu in *cap. nullus 1. & plur. seqq. XXXI. q. 1. cap. propositum 1. d. 1.* ubi absolute dicitur, quod nullus ducere possit in Matrimonium, quam poluit per adulterium: intelligitur enim de impedimento impediendo, quod scilicet antea penitentiam Matrimonium cum adultera sit illicitum iuxta *cap. si quis 5. ead. q. 1.* Et illa promissio vera ac seria sit, oportet: utpote cum promissio facta neque sufficiat ad Sponsalia, neque ad Matrimonium; & sic, sum nulla sit, Impedimentum producere nequeat per *cit. cap. ult. König ad d. tit. sub num. 12. Bosco de Matrim. disp. 13. sect. 8. conclus. 3. num. 76. P. Reiffensuel ad eund. tit. num. 15. contra Sanchez cit. l. n. 10. Quin & promissio sit acceptata, necessum est: quia*

promissio, non-acceptata, est nuda pollicitatio, nec inducit ullam vim aut obligationem; consequenter Impedimentum dirimens non operatur. *Bosco cit. l. n. 128. P. Reiffensuel num. 16.* Ut autem promissio sit mutua & reciproca, communis negant Sanchez *d. l. n. 20. Pontius lib. 7. cap. 45. num. 2. P. Reiffensuel n. 17.* propter textum in *cit. cap. significasti 6. ibi: nisi alter eorum in mortem uxoris defunctæ fuerit machinatus, vel ea vivente fidem sibi dederit de Matrimonio contrahendo &c.* Quamquam non improbabilius affirmari posset: eò quod promissio, nisi reciproca sit, neque sufficiat ad Sponsalia neque ad Matrimonium.

Dixi V. *vel de presenti;* sive deinde adulterium antecedit Matrimonium, sive primum subsequatur, per Matrimonium de facto contracti consummationem *cap. ex literarum 4. cap. cum haberet 5. cap. veniens 7. d. 1. de eo qui duxit in Matrim. Sanchez d. l. n. 4. Dummodo fiat sub eodem conjugio. Sanchez d. l. n. 6.*

Dixi VI. *vel in futurum, post obitum conjugis, & contrahendi.* Nam etiam promissio Matrimonii futuri, cum possit inducere votum captanda mortis, & securitatem fidei conjugalis concutere, constituit Impedimentum dirimens *cap. significasti 6. d. 1. Clericat. cit. decif. 25. n. 13.*

21 Colligitur, eadem ad conjugicidium, & adulterium requiri, quando concurrunt, quæ requiruntur, quando vel adulterium vel conjugicidium est solum & separatim. *Clericat. cit. decif. 25. n. 10.* Diverfitas solum est in tribus. I. quod non requiratur utriusque complicitas machinatio, sed sufficiat si v. g. cædes à marito, ignorante adultera, sit perpetrata *arg. cit. cap. laudabilem 1. Sanchez disp. 78. num. 12. Clericat. d. num. 10. König ad cit. tit. de eo, qui duxit &c. num. 10.* II. quod non requiratur formalis promissio Matrimonii, bene tamen animus, & intentio

26 Impedimentum criminis à solo Jure humano Ecclesiastico fuit introductum: de Jure Divino siquidem nullus invenitur textus, ex quo simile Impedimentum dirimens colligatur; quin potius David in conjugem sibi lociavit Bersabeam, ejus maritus Ultras illius ad Jura fuerat occisus 2. Reg. 11. Nec etiam de Jure Naturali extat ratio convincens, quæ Matrimonium inter complices ob aliquam intrinsecam turpitudinem interdicat. *Clericat. cit. decif. 25. num. 4.* Ergo non superest Jus aliud, quam humanum Ecclesiasticum, in textibus, per decursum citatis, expresse.

28 Consequens hinc est I. quod, si pars utraque, in necem conjugis conspirans, aut adulterio se polluens, sit infidelis, nullum impedimentum oriatur *d. cap. laudabilem 1. de Convers. infidel. quia infidelis Legibus & Impedimentis Ecclesiæ non subjacet.* At, si fidelis cum infideli hòc crimine se obstringat, utriusque confurgit Impedimentum *d. cap. laudabilem 1. ex parte fidelis directè; ex parte autem infidelis indirectè; quatenus Impedimentum plerumque sunt reciproca.*

30 Consequens est II. hoc Impedimentum in omni circumstantia per dispensationem Pontifici relaxari posse. Solet etiam relaxari, quando provenit ex solo adulterio, præfer-

26 Impedimentum criminis à solo Jure humano Ecclesiastico fuit introductum: de Jure Divino siquidem nullus invenitur textus, ex quo simile Impedimentum dirimens colligatur; quin potius David in conjugem sibi lociavit Bersabeam, ejus maritus Ultras illius ad Jura fuerat occisus 2. Reg. 11. Nec etiam de Jure Naturali extat ratio convincens, quæ Matrimonium inter complices ob aliquam intrinsecam turpitudinem interdicat. *Clericat. cit. decif. 25. num. 4.* Ergo non superest Jus aliud, quam humanum Ecclesiasticum, in textibus, per decursum citatis, expresse.

28 Consequens hinc est I. quod, si pars utraque, in necem conjugis conspirans, aut adulterio se polluens, sit infidelis, nullum impedimentum oriatur *d. cap. laudabilem 1. de Convers. infidel. quia infidelis Legibus & Impedimentis Ecclesiæ non subjacet.* At, si fidelis cum infideli hòc crimine se obstringat, utriusque confurgit Impedimentum *d. cap. laudabilem 1. ex parte fidelis directè; ex parte autem infidelis indirectè; quatenus Impedimentum plerumque sunt reciproca.*

30 Consequens est II. hoc Impedimentum in omni circumstantia per dispensationem Pontifici relaxari posse. Solet etiam relaxari, quando provenit ex solo adulterio, præfer-

§. II.

De Conjugicidio sine Adulterio.

12 Impedimentum Criminis, quod provenit ex conjugicidio sine adulterio, est inhabilitas ad Matrimonium contrahendum inter personas complices, quæ unum ex conjugibus cum promissione Matrimonii occidunt.

13 Dixi I. *est inhabilitas ad Matrimonium contrahendum inter personas complices.* Sicut enim adulterium, sic conjugicidium non facit Impedimentum absolutum, sed respectivum *arg. cap. laudabilem 1. de Convers. infidel.* Num autem maritus, an uxor, sit complex, & in alterius necem conspiret, non attenditur: nam & ille & ista per conjugicidium incidunt in Impedimentum dirimens per *cit. cap. laudabilem 1. cap. propositum 1. cap. significasti 6. de eo qui duxit in Matrim. cap. si quis 5. cap. si quis 6. XXXI. q. 1.*

15 Dixi II. *quomodo ex conjugibus.* Ne enim ex summa fidelitate, quam sibi invicem debent conjuges, summa nascatur infidelitas, ex fiducia, aliud Matrimonium contrahendi: conjugicidium pro Impedimento dirimenti in *cit. textibus* est constitutum.

16 Dixi III. *cum promissione Matrimonii:* solum enim conjugicidium ex *cap. 1. d. n. 27.* pro-

ducit quidem Impedimentum impediens; promissio autem Matrimonii, vel de presenti vel de futuro, si conjugicidio accedat, producit Impedimentum dirimens *d. cap. laudabilem 1. de Convers. infidel. Recapitulentur dicta in n. 5. & seqq.*

Dixi IV. *accidunt.* Solus conatus criminis vel machinatio non sufficit ad constituendum Impedimentum, nisi mors actus, & quidem ex ipsa machinatione, non autem ex culpa vel causa alia sequatur: cum in materia tam odiosa verba cum effectu sint accipienda. Panormit. ad *cap. super eo 3. d. 1. num. 7. Sanchez cit. disp. 79. n. 7. Pontius lib. 7. cap. 45. num. 4.* Quamvis nil referat, utrum à conjugè conjugii mors inferatur physicè, vel moraliter, mandandò scilicet vel consulendò *d. cap. laudabilem 1. ubi Panormitan. num. 10. & cap. significasti 6. de eo, qui duxit &c. Ratihabito, si conjugicidio, etiam nomine ratihabentis factò, accedat, Matrimonium non dirimit: cum machinatus in mortem alterius non bene dicatur, qui mortem tantummodo ratam habuit. Clericat. ubi supra num. 3. P. Wiestner ad cit. cap. n. 13.*

§. III.

De Conjugicidio cum Adulterio.

20 Impedimentum criminis, quod nascitur ex conjugicidio cum adulterio, est inhabilitas ad Matrimonium contrahendum inter-

personas complices, quæ se invicem adulterio polluunt, & simul alterum conjugem occidunt. Ex quo

21 Colligitur, eadem ad conjugicidium, & adulterium requiri, quando concurrunt, quæ requiruntur, quando vel adulterium vel conjugicidium est solum & separatim. *Clericat. cit. decif. 25. n. 10.* Diverfitas solum est in tribus. I. quod non requiratur utriusque complicitas machinatio, sed sufficiat si v. g. cædes à marito, ignorante adultera, sit perpetrata *arg. cit. cap. laudabilem 1. Sanchez disp. 78. num. 12. Clericat. d. num. 10. König ad cit. tit. de eo, qui duxit &c. num. 10.* II. quod non requiratur formalis promissio Matrimonii, bene tamen animus, & intentio

Matrimonium ineundi cum complice, veluti colligitur ex *cap. si quis 1. XXXI. q. 1. ibi: occidissetur, ut conjugeretur.* Unde, si quis occideret maritum alicujus mulieris, ut cum ea liberius peccare valeat; aut, si occideret ex inimicitia & vindicta, Impedimentum non confurgeret. *Sanchez d. l. n. 13. Pontius d. cap. 45. num. 1. Clericat. d. num. 10.* III. quod adulterium debeat præcedere conjugicidio: nam post obitum conjugis, cum vinculum Matrimoniale solvatur, adulterium propriè dictum committi nequit. *Pontius d. num. 5. Clericat. d. num. 10.*

§. IV.

De Jure, ex quo Impedimentum Criminis confurgit, & illius dispensatione.

26 Impedimentum criminis à solo Jure humano Ecclesiastico fuit introductum: de Jure Divino siquidem nullus invenitur textus, ex quo simile Impedimentum dirimens colligatur; quin potius David in conjugem sibi lociavit Bersabeam, ejus maritus Ultras illius ad Jura fuerat occisus 2. Reg. 11. Nec etiam de Jure Naturali extat ratio convincens, quæ Matrimonium inter complices ob aliquam intrinsecam turpitudinem interdicat. *Clericat. cit. decif. 25. num. 4.* Ergo non superest Jus aliud, quam humanum Ecclesiasticum, in textibus, per decursum citatis, expresse.

28 Consequens hinc est I. quod, si pars utraque, in necem conjugis conspirans, aut adulterio se polluens, sit infidelis, nullum impedimentum oriatur *d. cap. laudabilem 1. de Convers. infidel. quia infidelis Legibus & Impedimentis Ecclesiæ non subjacet.* At, si fidelis cum infideli hòc crimine se obstringat, utriusque confurgit Impedimentum *d. cap. laudabilem 1. ex parte fidelis directè; ex parte autem infidelis indirectè; quatenus Impedimentum plerumque sunt reciproca.*

30 Consequens est II. hoc Impedimentum in omni circumstantia per dispensationem Pontifici relaxari posse. Solet etiam relaxari, quando provenit ex solo adulterio, præfer-

tim occulto. Sed quando provenit ex conjugicidio, dispensari non solet, nisi Impedimentum sit occultum, & urgentior accedat causa. *Pyrhus Corrad. in præxi dispensat. lib. 8. cap. 9. num. 5. P. König ad cit. tit. n. 14.*

Quæres I. utrum Impedimentum criminis à ab ignorantibus contrahatur? *Resp. cum sententia communissima affirmative.* Gobat *Theol. experiment. tract. 9. n. 203. P. König ad tit. de eo qui duxit in Matrim. n. 7. Wiestner ibid. num. 17. W. ex de Sponsal. p. 2. contr. 5.* Ratio est: tum quia textus, hucusque citati, non excludunt ignorantiam: tum quia cetera Impedimenta non requirunt scientiam: tum quia Impedimentum criminis, licet occasione criminis oriatur, tamen rationem pœnæ non habet, sed principaliter infavorem Matrimonii constituitur.

Quæres II. utrum, qui sine conjugicidio vel adulterio, vivente legitimo conjugè, alteri promittit Matrimonium in casum solvendi conjugii, possit aut debeat illam ducere? *Resp. talem promissionem adversari bonis moribus, inducere votum captanda mortis, nec tantum illicitam esse, sed etiam invalidam per cap. ult. de eo, qui duxit &c. Igitur promittens non tenetur stare promissis; licet, si noviter promittere velit, non prohibeatur.* Gonzalez ad *cit. cap. num. 4.*

SECTIO II.

De Impedimento Vis ac Metus.

SUMMARIUM.

33. & seqq. Describitur vis & metus. 38. Metus ad dirimendum Matrimonium debet esse gravis. 39. & seqq. Injuse incussus. 42. Ad extorquendum Matrimonium, vel etiam ex alio sine cum injuria contrahentis. 43. Facit Matrimonium ipso Jure nullum. 44. & seqq. Item & Sponsalia. 54. & seqq. Hac nullitas provenit secundum plurimos ex Jure Naturali. 58. & seqq. Secundum alios ex solo Jure positivo.

61. & seqq. Tenetur sententia prior, & respondetur ad fundamenta posterioris. 67. Nullitas ex metu sanatur per novum consensum. 68. & seqq. Sanatur etiam per copulam, cessante metu exercitiam. 71. & seq. Uti & per spontaneam cohabitationem. 73. Quod tamen post Tridentinum Concilium vix obtinere potest. 74. & seqq. Adjectum Furamentum nihil operatur.

§. I.

Quid sit Vis & Metus; quandoque Matrimonium dirimat?

- 33 **V**is & Metus quandoque sumuntur pro terminis synonymis, vel saltem connexis: sic enim in *tit. de his qua vi metusve causa sunt*, idem, quod statuitur de vi, statuitur etiam de metu; & vicissim. Rationem dat Clericus de *Sacram. Matrim. decis. 27. num. 4.* quia vis & metus sunt correlativa, & quod de uno dicitur, etiam intelligitur de altero: vis siquidem consistit in inferente metum, & se habet per modum agentis; metus autem stat in persona, cui vis inferitur, & se habet per modum patientis. Quandoque vis & metus sumuntur pro diversis & distinctis vocabulis: vis enim tunc denotat violentiam, patentis externis & actibus imperatis illatam, velut si alicui renitenti incurventur genua ad adorandum idolum; metus autem significat possessionem animi & potentiam volitive, imminens malum, cui resistere non potest, fugientis. Ratio est: quia vis & metus interdu a parte rei separantur, & metus subinde consistit absque vi, si nempe membris externis nulla imprimatur violentia, sed tantum comminatio alicujus mali in futurum inferendi intenteur.
- 37 Ego in presenti magis in prima notionem vim & metum accipio, ratus, parum aut nihil interesse quoad effectum, si quis metu, si ve vi compellatur ad Matrimonium contrahendum. Repeto proinde, quæ in *lib. III. tract. de Pact. & Contract. cap. 1. à num. 333.* de metu sunt asserta; & ut metus dirimat Matrimonium,
- 38 **Requiro I.** ut metus sit gravis vel absolute vel respectivè, cadens in constantem virum aut foeminam *cap. veniens 15. cap. consultationi 28. de Sponsalib.* metus levis siquidem, sicut ceteros actus & contractus non vitiat *cap. cum dilectus 6. de his, qua vi metusve causa &c.* sic etiam Matrimonii valorem non infringit.
- 39 **Requiro II.** ut metus à causa libera injustè incutiat: quandoquidem Matrimonium, ex metu censurarum initum, in *cap. ex literis 10. de Sponsalib.* supponitur esse validum.
- 40 **Nec obstat** *cit. cap. veniens 15.* ubi Matrimonium decernitur invalidum, si contractum fuerit ex metu, cui sponsus & sponsa per delictum seu concubitum illicitum causam dederunt. Nam, ut metus justè censetur incussus, non sufficit, aliquem metui causam dedisse, nisi etiam, qui metum incutit, jus habuerit incutiendi. Cum ergo in *cit. cap. veniens pater*, qui juvenem, cum sua filia in eodem lecto concumbentem, ad desponsationem per verba de presenti faciendam coëgit, non habuerit jus inferendi metum mortis aut gravioris mali, metus hic non justus sed injustus est reputandus. Barbosa ad *cit. cap. veniens num. 3.* Sanchez de *Matrim. lib. 4. disp. 13. num. 9.*
- Requiro III. ut metus sit incussus, vel ad Matrimonium extorquendum, vel etiam ex alio fine, Matrimonio tamen cum injuria & injustitia causam dederit. Nam textus in *cap. cum locum 14. de Sponsalib.* indistinctè loquitur, quòd locus non habeat consensus, ubi metus vel coactio intercedit; & ideò, cum Matrimonium solò consensu contrahatur, is plenè debeat sinceritate gaudere, cujus est animus indagandus, ut per timorem dicat, sibi placere, quòd dicit, & sequatur exitus, qui de invitè solet nuptiis provenire. Authores & ulteriora fundamenta pro & contra hanc resolutionem inveniuntur in *cit. tract. de Pall. cap. 1. à num. 366.*
- Hæc requisita si concurrant, Matrimonium ex metu celebratum est ipsò Jure nullum *d. cap. cum locum 14. cap. veniens 15. cap. ad id 21. cap. consultationi 28. de Sponsalib. cap. significavit 2. de eo qui duxit in Matrim. sine metu sit incussus respectu personæ determinatæ, si ve respectu indeterminatæ.* Sanchez de *Matrim. lib. 4. disp. 18. n. 20.* quamvis alii contractus, ex metu celebrati, regulariter valeant *ex cit. tr. cap. 1. n. 364.*
- Incidit hic solennis quæstio: num valeant Sponsalia de futuro, metu gravi & injusto extorta? Valere dicunt Lessius de *J. & J. lib. 2. cap. 17. num. 37.* P. Pirhing ad *tit. de Sponsalib. num. 21.* P. Wiestner ad *d. tit. n. 257. & seqq.* Valere negant Panormit. in *cap. ex literis 11. de Desponsat. impub. num. 2.* Covarruv. in *4. Decretal. p. 2. cap. 3. §. 5. n. 1.* Sanchez *cit. lib. 4. disp. 19. n. 3.* König ad *tit. de eo, qui duxit in Matrim. Wex de Sponsalib. p. 2. cap. 1.* Textus pro hac & nostra sententia est in *cit. 48. cap. ex literis 11.* ubi puellæ, quæ contraxerat Sponsalia, permittitur, alteri nubere: quia nolens & invita, & minis parentum erat impulsæ, nullatenus consensus, si libera fuisset. Nec juvat respondere I. Sponsalia in *cit. 48. cap.* fuisse irrita propter defectum consensus in puella. Nam ita responderi potest de omnibus Sponsalibus, ex metu initis, quòd deficiat consensus: quandoquidem metus consensus minuit; & cæteros quidem contractus facit rescindibiles, Sponsalia verò reddit invalida.
- Nec juvat respondere II.** Sponsalia in *cit. 47. textu* fuisse valida: eò quòd Papa jufferit puellam moneri, ut, donec desponsatus eidem puer decimum quartum ætatis annum attingeret, exspectet. Siquidem hæc monitio non erat de necessitate, sed ex libera voluntate, non imponens obligationem parendi, sed libertatem relinquens, dum puellæ, post commonitionem, exspectare nolenti, libera facultas accipiendi virum alium tribuitur. Quòd S. Pontifex non fecisset, nisi Sponsalia pro invalidis judicasset.
- Ratio palmatis est: quia, tametsi Sponsalia

lia ex sua natura sint rescindibilia, hoc ipsò tamen, quòd pro objecto habeant actum irrevocabilem, Matrimonium scilicet, vi & virtute contractus Sponsalicii ponendum, valere non possunt, si Matrimonium valere nequeat: tum quia, ut dictum in *tract. 1. cap. 3. num. 3.* si Matrimonium sit invalidum aut illicitum, illius promissio, tanquam adstringens ad aliquid moraliter impossibile, nequit habere effectum: tum quia, si sponsus v. g. urgeret, ut sponsa, quæ ex metu gravi & injusto consenserat in Sponsalia, statim adimpleret promissionem, & contraheret Matrimonium, utique Matrimonium contraheretur in validè, utpote cum metus antecedens in ipsum Matrimonium influeret: tum quia, si Potestas Ecclesiastica, cessante jam metu,

Sponsalia nollet rescindere, deberet persona, metum perpissa, contra voluntatem inire Matrimonium, & in statu violento in perpetuum manere; quòd sanè per absurdum, & iniquum est.

Hinc Adversarii non satisfaciunt, quando respondet, Sponsalia non obligare ad contrahendum Matrimonium, dum instat metus, sed dum metus evanescit. Enimverò Sponsalia non inducunt obligationem ad Matrimonium, durante metu contrahendum; nec etiam producent obligationem ad Matrimonium, cessante metu, perficiendum: quippe cum talis obligatio, quomodocunque considerata, afficeret & inficeret ipsum Matrimonium, quòd non caderet sub obligationem, nisi ratione promissionis antecedentis, vi extortæ.

§. II.

Ex quo Jure Metus dirimat Matrimonium?

- M**etus ex Jure Naturali potestatem dirimendi Matrimonium accepisse, defendunt Covarruv. *cit. l. cap. 3. §. 5. num. 6.* Pontius *lib. 4. cap. 14. num. 4.* Gobat *Theolog. experim. 17. 9. num. 245. 248. & seq.* Gonzalez ad *cap. veniens 15. de Sponsalib. num. 5.* P. König ad *tit. de eo, qui duxit in Matrim. n. 16.* D. Gletle *§ 1. p. Pandect. q. 34. n. 16.* Stabilitur hæc sententia triplici ratione. I. est, quòd, si textus Juris Canonici in *num. 43.* ponderentur, non tam irritum Matrimonium, quam illud, ab alio Jure jam antecesserit irritum, præsupponant. II. est, quòd ex natura status Matrimonialis non sufficiat qualiscunque voluntas, sed libera, atque à coactione immunis requiratur: cum enim sit status perpetuus, inducat conjunctionem animorum & corporum, ac obliget ad individuum vitæ consuetudinem, prærequirit utique liberam conventionem, sine qua unio corporum & animorum cum individua vitæ consuetudine, ad intentionem Authoris naturæ, sperari non potest. III. est, quòd, si actus aliquis ex sua natura sit irrevocabilis, qualis est Matrimonium, validè contractum, ille sit invalidus, ubi ex metu gravi & injusto fuit initus: ne enim natura dicatur in necessariis deficere, illumque, qui per metum ad actum irrevocabilem fuit adactus, in perpetua violentia, citra remedium aliquid, vivere cogat: debuit similem actum statim initio nullum declarare. Nec satis erat, humano Magistratui eam potestatem fuisse declaratam: quoniam accidere possent, ut Magistratus suâ potestate uti non vellet, aut non valeret.
- Contra** metum ex solo Jure Ecclesiastico Matrimonium dirimere, asseverant Sanchez *cit. lib. 4. disp. 14. num. 2.* Sylvester, Navarrus, & alii, quos citant & amplectuntur P. Pirhing ad *tit. de Sponsalib. num. 106.* & P. Wiestner *ibid. num. 242.* Probatur similiter hæc sententia triplici ratione. I. est, quòd metus non tollat voluntarium simpliciter, & coacta voluntas sit etiam voluntas *l. femulier 21. §. 5. ff. Quod metus causa &c.* proindeque non possit invalidare Matrimonium, à partibus voluntariè contractum. II. est, quòd consensus voluntarius & liber tam ad juramentum quam Baptismum requiratur, & tamen non solum valeat juramentum, ex gravi metu præstitum *cap. si verò 8. cap. verum 15. de Jurjur.* sed etiam Baptismus, ex simili metu susceptus *cap. majores 3. §. item queritur de Baptismo &c.* III. quòd Matrimonium, ex dolo initum, sit validum ex Jure Naturali, tametsi dolus ejusdem libertati repugnet.
- Sentiendò cum Authoribus primæ sententiæ, Resp. ad I. rationem secundæ sententiæ, ad Matrimonium non sufficere voluntarium qualecunque, sed liberum: quia, juxta *num. 56.* finis & effectus illius sine libera conventionione obtineri nequit. Ad II. Resp. neque in juramento neque in Baptismo tantam libertatem exigi, quanta exigitur in Matrimonio, quòd, cum nexum insolubilem inter personas diversas inducat, liberam humanæ voluntatis determinationem præsupponit: si enim conjugia, liberè contracta, sive nuptos subinde habeant exitus; quid timendum erit de conjugii violentis, per minas & terrores extortis? Ad III. Resp. dupplicem esse disparitatem. Inprimis enim dolus est latens, & occultus; ideoque non expedit, ut Matrimonium, dolo initum, sit irritum; præsertim cum ille, qui decipitur ex dolo, potuisset hanc deceptionem, si fuisset industrius & perspicax, præcavere. At metus ex parte metum inferentis est patens, nec potest ita præcaveri à metum passio. Magis igitur consultum erat, Matrimonium coactum quam dolum, valore suo privare. Deinde metus admittit libertatem consensus circa personam, versaturque circa objectum substantiale: dolus autem, veluti supponitur, non admittit libertatem consensus circa personam, vel objectum substantiale, sed circa

qualitates & objectum accidentale v. g. nobilitatem, divitias &c. Ergo non eadem est virtus doli & metus quoad irrationem Matrimonii. Quodsi dolo versetur circa personam & objectum substantiale, vel etiam circa prædicatum accidentale, redundans in personam, aut in conditionem deductum; tunc juxta cap. 2. n. 166. & num. 181. & seqq. Matrimonium infringit. Unde paritas ex dolo in hoc sensu non tam obicem quam.

munimen novum sententia nostræ conciliat.

Dices: ex argumentis & responsionibus hucusque propositis evinci, quod etiam metus intrinsecus Matrimonium dirimat.

Resp. id neutiquam evinci: nam, ut metus dirimat Matrimonium, duo concurrere debent, injuria nempe cum defectu libertatis. At metus intrinsecus non habet injuriam. Ergo &c.

§. III.

Quomodo Matrimonii nullitas ex metu sanetur?

67 **C**um Matrimonium, ex metu initum, secundum hæcenus deducta sit nullum, effectum non producit, nisi hæc nullitas ex aliquo capite sanetur. Sanatur autem non, ut alia Impedimenta, per dispensationem, sed per novum consensum, verbis aut factis explicatum. Ubi

68 Dubitatur I. utrum, si conjux, metu coactus inire Matrimonium, alteri conjugi debitum reddat, Matrimonium convalescat?

Quidam cum Glossa, inter quos malè numeratur Fagnanus in cap. de illis 11. de Desponsat. impub. n. 12. absolute volunt, Matrimonium convalescere per textum in cit. cap. de 69 gillis cap. consultationi 28. de Sponsalib. Sed

Panormitan. ad d. cap. consultationi n. 7. Sanchez d. lib. 4. disp. 18. n. 15. Pontius d. lib. 4. cap. 14. num. 12. Gobat Theol. experiment. tr. 9. num. 261. Clericat. decis. 27. sub n. 37. melius distinguunt, an debitum fuerit redditum ex metu; num sine metu. Si prius; Matrimonium non convalescit: quam parum enim consensum in Matrimonium ostenditur per verba, ex metu prolata, tam parum ostenditur per factum, ex metu positum. Si posterius; Matrimonium convalescit: quia ad declarandum aut renovandum internum consensum æque potentia sunt facta, quam verba, si liberè fuerint elicita per citatos textus in num. 68.

70 Dubitatur II. an Matrimonium revalidetur, si metum passus alteri conjugi cohabitaret? Si textus in cap. ad id 21. de Sponsal. inspicitur, rursus absolute videtur affirmativa tenenda, quatenus ibidem ex cohabitatione, per annum & dimidium continuatâ, consensus præsumitur esse renovatus. Nihilominus repetenda est prior distinctio, & cohabitatio, per tantum intervallum continuata, non aliter pro ratificatione consensus acce-

ptanda, quam si spontanea fuerit & libera. Notat tamen laudatâ Clericatus in num. 39. 71 hanc dispositionem hodie superfluum esse: quandoquidem ex declaratione S. Congregationis, quam, præter Decisiones S. Rotæ, referunt Pontius lib. 5. cap. 6. n. 7. & Fagnanus in cit. cap. de illis n. 13. & 47. quotiescunque Matrimonium ob aliquod Impedimentum nulliter contrahitur, eò cessante, non sufficit novus consensus ad instaurandum valorem, nisi præstetur iterum coram testibus & Parocho.

Dubitatur III. an Matrimonium, ex metu initum, adjecto juramento firmetur?

Ratio dubitandi est: quia juramentum, quod potest servari sine dispendio salutis, debet servari cap. cum contingat 28. de Furejur. esto per metum sit elicium cap. si vero 8. cap. verum 15. d. 1. Hoc autem juramentum potest servari sine dispendio salutis. Ergo &c. Sed

Resp. negativè. Panormit. in cap. significa- 75 vit 2. de eo qui duxit in Matrim. num. 5. Sanchez d. lib. 4. disp. 20. n. 12. Clericat. cit. decis. 27. num. 36. Wiestner ad tit. de Sponsalib. num. 247. Ratio est: quia juramentum sequitur naturam actûs, cui apponitur; adeoque tantam requirit libertatem, quantum requirit Matrimonium, cui adjicitur: sicut igitur Matrimonium per metum gravem & injustum efficitur nullum; ita etiam juramentum nulliter præstatur.

Ad rationem dubit. Resp. allatam regulam esse limitandam in casu, quò juramentum accedit actui, ex sua natura irrefcindibili: tunc enim, ne per indirectum sequatur, quod directè non potest obtineri, non potest obligatio confurgere ex juramento: cum actus principalis omni obligatione destituitur.

SECTIO III.

De Impedimento Raptus.

SUMMARIA.

77. Raptus describitur. 78. & seq. Est violenta abductio. 80. Femina. 81. & seq. Non tamen sibi jam desponsata. 83. & seq. Nisi habeat causam à Sponsalibus resistendi. 85. &

seqq. Vel etiam viri. 90. & seq. De loco ad locum. 92. & seq. Ad finem contrahendi Matrimonii. 94. Raptorem & raptam ad illud inhabilitant. 96. & seqq. Varia Fura circa Impe-

Impedimentum raptus. 99. Matrimonium præcedens per raptum non dirimitur. 100. Piana alia præter excommunicationem à raptori-

bus non incuruntur ante sententiam. 101. Persona rapta debet restitui in locum intum. 102. & seq. Dispensatio vix sperari potest.

§. I.

Quid sit Raptus?

77 **R**aptus in genuina significatione denotat hic violentiam circa personas, & describitur, quòd sit violenta abductio feminae de loco ad locum, ad finem contrahendi Matrimonii, raptorem & raptam ad illud inhabilitans.

78 Dixi I. violenta abductio. Nam, si femina lubens & volens abducatur, tunc, quia libertas Matrimonii non impeditur, Impedimentum non incurritur cap. penult. de Raptor. veluti contra Bonacinam & alios statuunt Sanchez lib. 7. disp. 12. n. 15. P. Pirhing ad tit. de Raptorib. n. 27. Magnif. D. P. König ad 79 tit. de eo qui duxit in Matrim. n. 32. Hancque opinionem in theoria veram pronuntiat Clericat. de Sacram. Matrim. decis. 33. n. 13. sed in praxi non receptam ab Episcopis, qui puellas, in vitis parentibus abductas, indistinctè ab amatis separari, & in locum securum collocari præcipiunt. Imò veriorum opinionem Bonacinæ, à Navaro quoque defensam, censet Card. de Luca de Matrim. disp. 5. à num. 10. si raptus consideretur juxta Jus Civile, quando scilicet parentes, tutores, aut curatores, in quorum potestate sunt filia, invitos se ostendunt; eamque in rem Declarationem S. Congregationis de die 24. Jan. 1608. nec non decisionem Rotæ in una Leon- 80 diensis nullitati Matrim. refert.

80 Dixi II. femina. Qualis illa sit? Non distinguitur: nam libertas Matrimonii, cui per Impedimentum raptus præcipue consulit Jus Ecclesiasticum, non minus læditur in femina inhonesta, quam honesta; nec minus in vidua, quam virgine. Sanchez d. lib. 7. disp. 13. num. 14. notans, de Jure Civili, quantum agitur de pœnis, personam raptam debere honestam esse. Si tamen quis propriam raperet sponsam, & cum ea Matrimonium contraheret, illud valeret per textum in cap. penult. de Raptorib. ubi dicitur, raptum tunc admitti, quando antecesserit de nuptiis nihil est actum. Ratio est: quia non videtur periclitari libertas Matrimonii in femina, quæ libertatem habendi per nexum sponsalium jam amisit. Card. de Luca d. l. num. 32. Barbosa ad cit. cap. num. 4. Lessius de J. & J. 83 lib. 4. cap. 3. n. 70. P. König cit. l. n. 31. Est non nesciam, à Sanchez d. l. n. 15. Clericato d. decis. 33. n. 18. P. Wiestner ad tit. de Rapt. num. 14. contrarium adstrui, quasi scilicet Matrimonii libertas per hoc violeatur, quòd sponsa de futuro pluribus ex causis Matrimonio dissentire valeat. Que ratio tamen id solummodò probat, Impedimentum Matrimonii resultare, quando sponsæ suppeteret una ex causis, ex quibus antecedentia Sponsalia dissolvuntur.

81 honestam esse. Si tamen quis propriam raperet sponsam, & cum ea Matrimonium contraheret, illud valeret per textum in cap. penult. de Raptorib. ubi dicitur, raptum tunc admitti, quando antecesserit de nuptiis nihil est actum. Ratio est: quia non videtur periclitari libertas Matrimonii in femina, quæ libertatem habendi per nexum sponsalium jam amisit. Card. de Luca d. l. num. 32. Barbosa ad cit. cap. num. 4. Lessius de J. & J. 83 lib. 4. cap. 3. n. 70. P. König cit. l. n. 31. Est non nesciam, à Sanchez d. l. n. 15. Clericato d. decis. 33. n. 18. P. Wiestner ad tit. de Rapt. num. 14. contrarium adstrui, quasi scilicet Matrimonii libertas per hoc violeatur, quòd sponsa de futuro pluribus ex causis Matrimonio dissentire valeat. Que ratio tamen id solummodò probat, Impedimentum Matrimonii resultare, quando sponsæ suppeteret una ex causis, ex quibus antecedentia Sponsalia dissolvuntur.

82 nihil est actum. Ratio est: quia non videtur periclitari libertas Matrimonii in femina, quæ libertatem habendi per nexum sponsalium jam amisit. Card. de Luca d. l. num. 32. Barbosa ad cit. cap. num. 4. Lessius de J. & J. 83 lib. 4. cap. 3. n. 70. P. König cit. l. n. 31. Est non nesciam, à Sanchez d. l. n. 15. Clericato d. decis. 33. n. 18. P. Wiestner ad tit. de Rapt. num. 14. contrarium adstrui, quasi scilicet Matrimonii libertas per hoc violeatur, quòd sponsa de futuro pluribus ex causis Matrimonio dissentire valeat. Que ratio tamen id solummodò probat, Impedimentum Matrimonii resultare, quando sponsæ suppeteret una ex causis, ex quibus antecedentia Sponsalia dissolvuntur.

83 non nesciam, à Sanchez d. l. n. 15. Clericato d. decis. 33. n. 18. P. Wiestner ad tit. de Rapt. num. 14. contrarium adstrui, quasi scilicet Matrimonii libertas per hoc violeatur, quòd sponsa de futuro pluribus ex causis Matrimonio dissentire valeat. Que ratio tamen id solummodò probat, Impedimentum Matrimonii resultare, quando sponsæ suppeteret una ex causis, ex quibus antecedentia Sponsalia dissolvuntur.

84 Quid verò, si femina rapiat virum, faciet ne hic raptus Impedimentum Matrimonii? Negant Sanchez d. lib. 7. disp. 12. n. 24. Pontius lib. 7. cap. 69. num. 6. P. Wiestner cit. l. num. 16. Affirmat Gutierrez de Matrim. cap. 86. num. 9. Haunold de J. & J. tract. 2. num. 549. in fin. Mastrius, Vincencius de Justis, & alii, quos nominat & commendat Clericatus cit. decis. 33. n. 23. Quibus ac-

cedere non vereor: tum quia, licet Tridentinum Concilium loquatur de raptoe & rapta, non tamen excludit raptum & rapticem, uti relict ex modo loquendi, & ex regula in l. verbum 1. ff. de V. S. unde colligitur, sub masculino foeminiu comprehendendi: tum quia Matrimonii libertas, cujus intuitu raptus constituit Impedimentum dirimens, æque in discrimen abducitur, si ve vir foemina, si ve foemina virum rapiat: tum quia Impedimen- 85 ta plerumque sunt reciproca, & quæ Matrimonium dirimunt respectu unius, dirimunt etiam respectu alterius: tum denique quia non raro solet evenire, ut foemina rapiat virum, veluti casum valde recentem narrat Clericat. d. decis. 33. n. 23. quòd Comitissa quædam raperit Nobilem Venetum adolescentulum ex Collegio, in quo studiis humaniorum literarum vacabat, & cum illo ad domum suam adducto, Matrimonium iniie- 86 rit: potest siquidem foemina, si vires proprias deficient, uti ministerio famulorum, amicorum, & potentiorum &c. Ut inde conclusio Tridentina ad hunc casum, tanquam non insolitum, quam optimè possit applicari.

Dixi III. de loco ad locum; intellige moraliter distinctum: nam à loco ad locum, qui moraliter sit unus, v. g. à domo ad domum in eodem pago vel civitate foeminam abducere, juxta Sanchez d. lib. 7. disp. 13. num. 7. non facit Impedimentum Matrimonii. Si tamen mulier in domo propria tam archè obfideatur, ut exire non possit, Matrimonium inter obfidentem & obfessam dirimi, ex Cardinali de Lauræ probat Clericat. d. l. num. 20. quia ejusmodi mulier amittit suam libertatem, patitur violentiam, & illius potestati, cujus satellites aut sicarii domum obfident, subjicitur.

Dixi IV. ad finem contrahendi Matrimonii. 92 Ex alia intentione, v. g. libidinis explendæ causâ, si Matrimonium contrahatur, validè contrahitur, etiam in loco, in quem foemina v. g. ex memorato sine abducta fuit, sicut à Sacra Congregatione die 23. Januarii 1586. resolutum testatur Pyrrhus Corradus in praxi dispensat. Apostol. lib. 7. cap. 6. num. 48. quia 93 libertas Matrimonii per raptum non læditur, si foemina ex intentione Matrimonii contra-

hendi